

fra ifjor bekjendt, at paadrage sig endnu noget mere Utaf. Der er en Modstræben og en Frygt tilstede, som, naar den er saa udbredt, i det Ringeste har en stor Betydning overfor et saadant Udkaft, der giver saa Lidt og giver det i saa betænkeligt Maal. — Jeg troer altsaa, at Lovudkastet i sig selv, trods hvad man siger om dets Eidenhed og Ufadelighed, dog er et stabeligt Lovforslag. Der kan være Noget deri, som maaskee kan ordnes med Alt det Andet, og derfor ville vi just have det henviist til Kirkecommissionen, for at dette kan blive optaget. Noget, der, forsøgt i det Enkelte, er urigtigt, kan, sat i Forbindelse med det Hele, blive rigtigt. Efter min inderste Overbeviisning er Lovforslaget, naar jeg stiller mig paa Folkekirkens Standpunkt — og der skal jeg stille mig, hvad enten jeg selv finder mig hjemme der eller ikke — forkasteligt. — Nu sagde den ærede Ordfører for Mindretallet, at hvis vi forkaste denne Lov, vil man med Ret eller Urette sige, at vi ikke have villet gaae ind paa en friere Retning. Hvad man kan sige med Ret, skal jeg høre mig for; men hvad man kun kan sige med Uret, hører jeg mig ikke for; det bryder jeg mig ikke om. Man skal altsaa bevise mig, at man kan sige dette med Ret, for at en saadan Ytring i mine Dine kan have Noget at betyde. — Der er endnu een Ting, som jeg tilbiger forbigik, og som jeg vil nævne, inden jeg gaaer over til en anden Række Betragtninger. Den ærede Ordfører for Mindretallet sagde igaar, at det stod saaledes, at Kirkecommissionen, naar dette Lovudkast forkaftes, ikke kunde komme istand; thi man kunde ikke loyalt eller bona fide bruge denne Bevilling, som gives til Kirkecommissionen, naar dette Lovudkast, som paa et andet Sted er forudsat vedtaget, førend Kirkecommissionens Blivestræben, ikke kom frem. Men hiin Bevilling, og det veed den ærede Landssthingsmand ogsaa, er jo ikke givet definitivt. Gives den, efterat denne Sag har faaet sit Udfald, er den ubunden, saa veed man, at den er givet uden Betingelse; nægtes den, — nu vel! Men dette staaer i Forbindelse med et andet Spørgsmaal. Det ærede Medlem, og jeg troer ogsaa en anden æret Taler, sagde, at denne Sag, hvis den nu forkastes, vil komme igjen, at den atter vil banke

paa Døren og banke stærkere. Så, jeg er ikke banke for Gjengangere, jeg skulde endogsaa gjerne gaae hen og lukke Døren op for Gjengangeren, men jeg vilde da sige: „Vend Ryggen og gaae din Vej, hvis Du ikke kommer bedre forberedt end sidst.“ Hvis denne Lov ikke vedtages, venter jeg ikke, forlanger jeg ikke, og ønsker jeg ikke, at Regjeringen vil sidde stille med Hænderne i Skjødet og sige: Nu er den Sag godt og vel forvaret. Nei, Regjeringen skal tage hele Sagen om det geistlige Værembede, om Værernes Bestikkelse dertil og deres Stilling under alvorlig Overveielse ved de Midler, som den kan anvende uden nogen Pengebevilling; og ved de Midler, hvorved den maa bruge Penge, ville disse Penge heller aldrig blive nægtede paa Tillægsbevillingen, naar det godtgjøres, at der er arbeidet forsvarligt, og der fremlægges Resultater deraf.

Jeg vender mig nu til Conseilspræsidentens Foredrag og det derved reiste Spørgsmaal. Der er her strax Noget, der gjør Sagen vanskelig at forklare. Der pleier, naar Minister-spørgsmaal fremkomme, at være en vis Continuitet, et vist nødvendigt indre Sammenhæng deri, som jeg savner her. Den Minister, der med al Kraft gjør sine Grunde for Sagen gjældende, der har udarbejdet Lovforslaget, der har forsvaret det, som har sættet for det til det Yderste, han har Ret til at sige tilsidt: Paa dette af mig affattede og af mig forelagte Lovudkast stiller jeg min Eksistens. Men saaledes er det ikke gaaet til her. Den høitærede Kirke- og Undervisningsminister argumenterede som det forekom ham, tilfredsstillende, som det forekom mig, utilfredsstillende. Derefter kom der en anden Minister, den høitærede Conseilspræsident, og sagde os, at der af dette Forslag gjordes et Cabinetsspørgsmaal. Han sagde os det strengt, jeg troer endogsaa strengere, end det behøvedes. Jeg troer heller ikke, at Conseilspræsidenten og Chefen for Udenrigsministeriet gjorde noget særligt Indtryk af Contoistie og Urbanitet, idet han ligesom beklagede sig over, at han maatte tale saaledes, da vi havde gjort en saadan Indstilling. Men hvilken anden Indstilling skulde vi da have gjort, naar vi vilde følge vor Overbeviisning? Vor Indstilling var